

THE APPEARANCE AND HISTORICAL DEVELOPMENT OF MACEDONIANS IN THE BALKAN PENINSULA

Anda -Diana PÂRLEA

**Ph.D. Student, Doctoral School of Social Sciences and Humanities, Faculty of
Social Sciences, University of Craiova**

Abstract: This article requires knowledge of the Macedonian minority in the Balkan Peninsula by providing information on its history. The aim is to stink a lot of information about the history of ethnic Macedonian minorities in the Balkan Peninsula and their presentation, emphasizing what is specific to the Macedonian communities that lived together on the Balkan Peninsula and their contribution to the development of the territory in which they lived.

Keywords: ethnicity, minority, Macedonians, identity, community

Introducere

Populația Macedoneană din spațiul României constituie un subiect de studiu pentru domeniul sociologiei. Etnicii macedoneni prezintă interes deoarece există o anumită confuzie cu privire la identitatea lor în anumite perioade istorice. Acest articol ne poate ajuta să descoperim realitatea în care trăiește populația macedoneană din spațiul balcanic. Peninsula Balcanică are o componentă etnică diversă care oferă popoarelor posibilitatea păstrării propriei identități.

În primul rând trebuie să identificăm principalele perioade istorice ale Macedoniei, astfel încât să putem realiza o analiză politică și economică a statului macedonean, putând prezenta statutul populației macedonene și relațiile cu autoritățile statului. Peninsula Balcanică datorită cadrului său natural favorizează migrația anumitor grupuri de populație, din care face parte și populația macedoneană care se plasează în timp în acest spațiu, și anume în regiunea Macedonia.

În acest articol amintesc evenimentele istorice semnificative care au avut loc în Macedonia, astfel demersul meu științific poate fi privit ca o preocupare pentru a surprinde aspecte majore ale istoriei și evoluției în timp a comunității macedonene din România prin aducerea în revista a unor perioade istorice ale Macedoniei care favorizează migrația macedonenilor.

România are o mare varietate de comunități etnice, printre care se numără și comunitatea macedoneană, acesta participând la viața culturală și spirituală a țării.

Abordări privind termenul de etnie și teorii sociologice specifice

Pentru a realiza un studiu asupra comunității macedonene din România este necesar să facem o cercetare a istoriei Macedoniei, astfel putem să cunoaștem comunitatea macedoneană care este văzută ca o unitate organică de viață ce poate fi analizată printr-o serie de factori specifici și particulari.

Pentru a cerceta originea macedonenilor trebuie să pornim de la populația indo-europeana din Europa, în special de la Grupul de Sud, care cuprindea tracii, ilirii și dorienei.

Macedoneni erau incluși în popoarele slave care s-au așezat în sud-estul Europei, în special regiunea Macedonia.¹ Macedonenii sunt un grup etnic denotat ca slavi macedoneni, termenul de "slavi macedoneni" a fost utilizat de cercetători în limba macedoneană ca *Македонски Словени (Makedonski Sloveni)*². Macedonenii vorbesc limba macedoneană, o limbă slavă. Grupa slavă include foarte multe etnii. Pe teritoriul Peninsulei Balcanice este semnalată subgrupa slavilor sudici care îi cuprinde și macedonenii.

Teritoriul Peninsulei Balcanice era potrivit pentru popoarele statornice care au vrut să se stabilească în această regiune, datorită faptului că ea se află în extremitatea de est a Europei de sud având condiții fizice și geografice variate și accesibile cu relief bogat în forme de relief diverse și cu ape curgătoare.

Ținutul Macedoniei în Antichitate era situat în centrul Balcanilor de Sud, înconjurat la nord de Hellas iar la est de Iliria și la vest de Tracia, aparținând regatului Paeonia, care era locuit de triburile tracice cunoscute ca paeonians.³ Așa cum spunea Bauer Susan în opera sa "*Istoria a lumii antice: Din cele mai vechi timpurii până la cădere*", în Italia la nord se găseau triburile tracice cunoscut colectiv ca Paeonians.

Tracii au fost primii care au colonizat partea de estică a Peninsulei Balcanice și totodată și teritoriul Macedoniei. După aceștia au urmat ilirii care în secolul al XIII-lea î. Hr. au cotropit regiunile vestice ale Peninsulei Balcanice. Aceștia s-au așezat în regiunea Penestia, care se întindea până la râul Genousos, iar orașul Pilon de pe lângă lacul Lychnitis (AChris sau Ochrida) l-au transformat în punct de graniță între Macedonia și Illiria, ilirii au pătruns până la râul Eordian, pe teritoriul Macedoniei de Vest, numind astfel acest teritoriu Eordia, tribul macedonean de dorienei se stabilește în jurul munților Olimp în regiunea sudică a munților Kambounian, cât și în sudul Istmului Corint, acești dorienei au fost formați la rândul lor din mai multe triburi. Acești coloniști nou formați s-au așezat în localități pe care le găsim și în zilele noastre, și anume: Boeotia, Phocis, Acarnania și Tesalia.

Tribul Boeotians probabil au fost cei care se aflau pe muntele Boion ce se află în vestul Macedoniei, de aici derivând și numelor lor, boeotians. Tot așa avem numele de Pindar, care este derivat de la Pind. Populația care a rămas în Macedonia s-au organizat în sate de dimensiuni mici, iar acestea erau transformate în regate independente, care au intrat în război cu vecinii lor, ilirii.

În perioada 700-500 î. Hr. a existat dinastia Orestis, iar aceasta ocupa teritoriul dintre Kastoria și Korytsa, aceasta a stabilit tronul macedonean în Aegae ce se află în

¹ Karen Dawisha, Bruce Parrott, *Politics power and the struggle for democracy in south-east Europe*, Cambridge University Press, 1997, p. 212

² Gilbert, Glenn G. Gilbert, Janet M. Fuller, Linda L. Thornburg, Peter Lang, *Studii în domeniul lingvisticii de contact*, 2006, p. 213

³ Brauer Susan Wise, *The History of the Ancient World: From the Earliest Accounts to the Fall of Rome* (2007)page 518,Italy); To the north, Thracian tribes collectively as the Paeonians

Vergina din Emathia. În acest oraș Aegae din Macedonia centrală a stat regele care a domnit peste toate acele regate mici.

Perioada în care se mărește regatul Macedoniei este cea a domniei lui Alexandru I care cucerește teritoriu dintre râurile Axios și Strymon. Dar Filip al II-lea, care a fost tatăl lui Alexandru cel Mare, a extins teritoriul Macedoniei spre est, până la țărmurile Euxine, ajungând chiar la Kaemus din Munții Balcani, până la fluviul Dunăre. El a întemeiat și colonii Filipi, Kabyle și Philippopolis, unde a avut loc elenizarea tracilor din interiorul Macedoniei, coloniștii greci au pătruns și s-au stabilit în interior ca o extindere a coloniilor grecești.

De asemenea pentru a elucidă originea macedonenilor trebuie să avem în vedere antichitatea, această perioadă istorică care are o însemnătate aparte pentru problematica aleasă.

Teritoriul unde își au originea macedonenii este Macedonia, Macedonia veche anume cea a regilor macedoneni⁴ care a fost extinsă de Filip al II-lea (360-336 î.Hr.), ea devine un punct economic și militar foarte important al Peninsulei Balcanice.

Acest teritoriul al lui Filip al II-lea se întindea la nord până dincolo de lacul Ohrid, la sud depășea Munții Olimp, la est până la Marea Neagră și Egee, iar la vest până la marea Adriatică.

În acest teritoriu se aflau macedonenii care aveau ca vecini pe traci la nord și nord-est, iliri la vest și nord-vest, pe epiroți la sud și sud-vest și greci la sud și sud-est, iar aceștia erau conduși de Filip al II-lea.

Primii care au trăit în Peninsula Balcanică au fost pelasgii care desigur au fost cea mai veche populație a Europei⁵, de asemenea și macedonenii erau un neam pelasgic împreună cu toate celelalte triburi care se aflau în regiunea de unde a pornit puterea Macedoniei. Deci în această regiune trăiau următoarele triburi:

- Ematienii din Ematia⁶, care era cuprinsă între râul Aliacmon și golful Salonic;
- Peonii care trăiau în teritoriul cuprins între lacul Ludiu și munții Vermion, unde azi se află orașele Edessa, Veria și Naussa;
- Botienii din Botiea, treceau lacul Ludiu, până la râul Axios, unde întemeiază orașul Pella capitala regatului macedonean (Vladimir, 24);
- Elimiții din Elimia ținut din vestul Macedoniei, lângă Epir pe lacul Grebenei de azi;
- Orestienii în Orestia și Argos-Oresticon;
- Hrupiștii care se aflau în Nord la râul Erigom;
- Linghistii din Linghistia din Macedonia vestică (Vladimir, 50);
- Pelagonii din Pelagonia din nordul Macedoniei, azi ținutul Bitolia cu Heraclea-Lincestis.

⁴ Regii regatului Macedonean, până la Alexandru Macedon au fost: Argos, Filip I, Aeropos I, Alcetas, Amintas I, Alexandru I (cca. 498-454), Perdicas II (cca.454-413), Arhelaus (413-399), Aeropos II (398-395), Amintas II (395-394), Pausanias (394-393), Amintas III (393-376), Alexandru II (370-367), Perdicas III (365-360), Filip I(360-336), Alexandru III Macedon (336-323).

⁵ Iosif Constantin Drăgan, *Noi traci*, Craiova, Scrisul Românesc,1976, p. 69

⁶ Vladimir Popescu Nicolae, *Originea tracă a macedonenilor preromani*, 1943, p. 24,50,24,50.

Aceste triburi însă aveau atât o limbă în comun și o structură bine definită, deși până la Filip al II-lea erau niște formațiuni regionale statale, acea limbă comună era pelasga. Herodot ne spune că “pelasgii vorbeau o limbă barbară”⁷, și că limba greacă era vorbită încă de la început de eleni fiind diferită de limba pelasgă (Herodot, Clio, VI-VII).

Așadar, vechii macedoneni erau macedoneni; nu erau ilirii, traci sau greci. Pelasgi, erau înrudiți cu triburile pe care le-am amintit că s-ar fi învecinat cu ei, dar aceștia și-au păstrat identitatea. Aveau propria limbă despre care nu putem preciza cu precizie care este caracterul ei prin comparație cu alte limbi indo-europene deoarece nu avem suficiente date despre morfologia ei. Dar putem observa că din limba veche macedoneană avem azi un număr mare de cuvinte dar și caractere fonetice.⁸

Să ne întoarcem la etnia macedoneană despre care Herodot în cartea sa a VIII, “Vrania” amintea că Alexandru I (cca 498- 454) era fiul al șaptelea a lui Perdiccas, ce a reușit să conducă pe macedoneni după următoarea faptă.⁹

Au existat odată trei frați Gueanes, Aeropos și Perdiccas, urmașii lui Temenos, au părăsit ținutul Argos plecând la Illyri, aflată în regiunea illirilor, ajungând în Macedonia de sus, în regiunea Lebaia, cei trei frați îl slujesc pe rege având grijă de animalele acestuia, cel mare îngrijea caii de rasă persană, cel mijlociu hrănea boii, iar mezinul pleca cu oile la pășunat. Într-o zi soția regelui a făcut celor trei frați pâine, însă ce să vezi minune, pâinea lui Perdiccas, odată coaptă își dublă volumul, văzând aceasta femeia spuse soțului despre cele întâmplare. Regele înțelegând că aceasta este o minune chemă la el pe cei trei și le porunci acestora să părăsească acele ținuturi. Dar cum era normal frații înainte să plece își cerură plata pentru ceea ce munciseră, însă în loc să-i plătească regele le răspunse astfel: “vă dau acea simbrie pe care o meritați”, și arată soarele.¹⁰ Așadar cei doi frați, Gaunes și Aeropos, au rămas fără cuvinte, dar Perdiccas având la el un cuțit îi spune regelui că primește ceea ce le îi dă, dar în același timp încercuie cu cuțitul pata de soare de pe podea. Apoi își pune de trei ori în sân lumina soarelui și pleacă mai departe împreună cu frații săi, ajungând să domnească peste macedoneni, astfel ajungem la concluzia că cele ce au fost spuse de Herodot că macedonenii antici nu erau greci, ci macedoneni.¹¹ Având în vedere faptul că cetatea Lebaia nu a fost localizată și caracterul de basm a celor relatate de Herodot, există totuși și ceva adevărat, faptul că extinderea macedonenilor a început din ținutul munților ce despart Illyria de Lyncestia unde își au originea neamul macedonenilor.

Herodot realizează un arbore genealogic al regilor macedoneni, considerându-l pe Caranos, frate cu regele Pheidon din Argos, iar unul care-l precede pe Alexandros poartă numele de Argos.¹² Trebuie avut în vedere faptul că Amyntas, tatăl lui Filip al II-lea a fost căsătorit cu Euridice care era din neamul ilirilor, iar mama lui Alexandru

⁷ Stefanoski C. Branislav, *Pelasghi, limbă, carte, rimă*, Tetovo, 1998, p.10

⁸ Cicerone Poghire, *Considerații asupra lexicului limbii macedonene vechi, în Studii și cercetări lingvistice*, (S.C.L.) 3X, 338-394, 1:1996

⁹ Adeline Piatkovski, *Herodot, Istorie*, vol. II, Buc., 1964, traducere și note Ucraina nr.281, p. 550

¹⁰ Andrei Marin, *Pagini alese din oratorii greci I-II, Antologie, note biografice și traducere*, Buc.1969, p.133

¹¹ Stefanoski C. Branislav, *Limba traco-dacă, fondul limbilor indo-europene*, Timișoara, 1995, p.65,68,93

¹² Adeline Piatkovski, *Herodot. Istorie*, vol. II, Buc.,1964, traducere și note Ucraina nr.281, p. 550 - Andrei Marian, *Pagini alese din oratorii greci I-II, Antologie, note biografice și traducere*, Buc.1969, p. 133

Macedon, Olimpia, soția lui Filip al II-lea făcea parte din neamul Eacizilor, astfel ajungem la concluzia că macedonenii nu trebuie confundați cu alte neamuri.¹³

Datorită lui Filip al II-lea și Alexandru Macedon, regatul Macedoniei ajunge la dimensiuni impresionante, devenind un adevărat imperiu ce visa să domine întreaga lume. Dar din păcate odată cu moartea lui Alexandru Macedon ce a survenind în urma unei febre, dominația Romei începe să se facă simțită.¹⁴ Dar sfârșitul dominației macedonene are loc odată cu bătălia de la Pydna, unde regele face o greșală tactică militară, dar el încearcă să fugă cu tot aurul ce-l avea pe insula Samothrace, eșuând este dus prizonier la Roma, astfel regatul Macedonia a fost distrus fiind împărțit în patru state federative:

- Amphipolis, ce cuprindea regiunile de la est;
- Tesalonic, ce conținea Peninsula Calcidică;
- Pella ce are în componența sa regiunile mărginașe;
- Pelagonia ce conținea regiunile din centru.¹⁵

Regiunile erau conduse de magistrați romani care respectau drepturile publice ale localnicilor macedoneni. Armata romană constituie pe teritoriul Macedoniei o legiune vestită, și anume Legio V Macedonia, care a fost construită exclusiv din autohtoni, adică macedoneni ce aveau drept directivă apărarea hotarului de nord al provinciei nou create, Macedonia, iar apoi aceasta împreună cu alte regiuni va ocupa efectiv alte teritorii.

Odată cu moartea lui Marcus Aurelius, Imperiul roman a fost împărțit în mai multe provincii:

- Achaia;
- Epirul;
- Thesalia;
- Macedonia;
- Tracia;
- Moesia Superioară;
- Moesia inferioară;
- Dalmația;
- Panonia Inferioară;
- Panonia Superioară.

Această împărțire a rezistat până în timpul domniei lui Dioclețian, care face la rândul său altă împărțire în 4 prefecturi: Galia, Italia, Iliria și Orientul, aceste prefecturi erau la rândul lor împărțite în Dioceze, dioceza Macedoniei era inclusă în prefectura Iliriei.

Macedonia în timpul împăratului Iustinian aparține Imperiului Roman de Răsărit, deoarece acesta împărțise Imperiul în două prefecturi: Prefectura Orientului cu capitala la Bizanț și Prefectura Illyticum cu capitala la Thesalonic. După Iustinian are loc o invazie

¹³ Mihai Gramatopol, *Civilizația elenistică*, Buc., 1974, p. 27, 28

¹⁴ Theodor Mommsen, *Istoria României*, vol. I-III, I. p.224

¹⁵ Arginteanu Ion, *Istoria românilor macedoneni*, Buc., 1904, p. 63, 66, 64

a slavilor la sud de Dunăre, astfel apare și termenul de vlah pentru această regiune a Macedoniei.

Macedonia era un teritoriu aflat în Peninsula Balcanică care era deseori disputat de patru state: Serbia, Bulgaria, Grecia și Imperiul Otoman, pentru că din punct de vedere geografic ea oferea o poziție dominantă în Peninsula.¹⁶

Macedonia a trecut prin anumite perioade istorice după cum a menționat Aneta Serafimova, în cartea "Macedonia – Cultural Heritage¹⁷, The Middle Ages – Roots", și anume:

- perioada preistorică;
- perioada arhaică;
- perioada clasică;
- perioada elenistică;
- perioada romană;
- perioada bizantină;
- perioada franceză;
- perioada turcă;
- perioada modernă.

În perioada preistorică Macedonia este consemnată ca fiind un teritoriu unit geografic dar și politic, cuprins între apele Haliakmonului și Muntele Olimp până la râul Strymon în secolul al V-lea î. Hr., iar în perioada următoare ajunge să își extindă granițele până la râul Nestos.

În mitologia greacă makedon era un erou pe care Hesiod îl menționează în "Catalogul lui de Femei ", însă termenul de "Macedonia", apare mult mai târziu în Iliada¹⁸.

Nicholas Hammond, în lucrarea sa „O istorie a Macedoniei”,¹⁹ relatează că istoria macedonenilor începe în secolul al VII î. Hr., atunci când tribul makedones, care locuiau în munții Orestian din Pelagonia, începe să-și extindă teritoriul alături de traci și iliri, ocupând Eordaia, Bottiaia, Pieria și Almopia, în cele din urmă stabilindu-se în regiunea numită de Macedonia de Jos, sau Macedonia Mare.

Dezvoltarea Macedoniei în epoca bronzului se datorează în principal creșterii vitelor, dar și altor preocupări cum ar fi pescuitul și vânătoarea, schimburile comerciale cu bijuterii și ceramică, macedonii cultivau cereale, măsline și viță de vie, își construiau casele folosind stâlpi de lemn, iar acestea nu aveau mai mult de două camere, una din ele era special construită pentru păstrarea hranei. Ei erau producători de ceramică de culoare albă și neagră, de unelte de piatră, în timpul perioadei fierului, casele macedonenilor își modifică aspectul, fiind construite la bază din piatră, cu împletitură de nuiel și tencuială.

¹⁶ Oleg Serebrian, *Dicționar de geopolitică*, Ed. Polirom, Iași, 2006, p. 221

¹⁷ Aneta Serafimova, *Macedonia- Cultural Heritage. The Middle Ages- Roots*, Beograd, 1961, p.14

¹⁸ Homer, *Iliad.*, 14.226.

¹⁹ Nicholas Hammond, *O istorie a Macedoniei I: Geografie istorică și preistorie*, Oxford, Clarendon Press, 1972, p. 433-434

Primul rege macedonean cunoscut care pune bazele unui regat este Caranus (808-778 î.Hr.).

În perioada arhaică populații din zona Mării Egee și mai multe orașe din Grecia au migrat spre Macedonia, formând orașele Methone, Sane, Skione, Potidaia, porturile Pieria și Chalkidike.

Macedonia este un stat federal compus din mai multe triburi autonome, ele formează o societate de agricultori care pot apăra țara împotriva dușmanilor.

Țara poate să își satisfacă nevoile de baza ca cherestea, cereale, pește, animale, astfel putând exporta altor state care sunt mai puțin binecuvântate de natură.

În anul 336 î. Hr. Filip al II-lea a cucerit Macedonia superioară Paeonia de sud,²⁰ astfel el îi învinge pe iliri, traci și greci, transformând Macedonia într-o mare putere europeană.²¹

În perioada (510 – 479 î.Hr.) macedonenii se stabilesc datorită lui Alexandru I, într-o regiune numită Macedonia inferioară, acesta devine suveranul regatului Macedonia, care sub autoritatea sa devine o putere stabilă. El a înfrânt armatele persane ale lui Xerxes și Mardonios, extinzând regatul macedonean până la regiunea Anthemous, în zona lacului Prasias unde se aflau mine de argint, iar exploatându-le macedonenii au făcut monede care le-au adus numeroase beneficii economice, intrarea statului Macedonean în istorie a fost marcată de acceptarea lui Alexandru I la Jocurile Olimpice din 496 î. Hr., fiind cunoscut faptul ca doar grecii puteau participa.

Perdikkas al II-lea care era primul fiu al lui Alexandru I în lunga sa perioadă de domnie (454-412 î. Hr.) a trebuit să facă față multor conflicte, astfel el s-a dovedit a fi un conducător diplomat prin alianțele pe care le-a făcut pentru a păstra teritoriul său întreg.

Regele Archelaos I, succesorul lui Perdikkas, a făcut schimbări în administrarea statului construind o rețea de drumuri care fac posibile schimburile comerciale și culturale cu Grecia. De asemenea el mută capitala la Aigai, unde construiește un palat la Pella unde invita oameni de cultură să-l întrețină. El a reușit în timpul domniei să transforme Macedonia într-o putere de temut.

Timp de patruzeci de ani după moartea sa, Macedonia se transforma într-un câmp de luptă pentru regi care au domnit pentru perioade scurte de timp.

În perioada elenistică, regele Filip II care era un bun strateg militar și un diplomat desăvârșit transformă Macedonia în marea putere a Mării Egee, iar fiul său Alexandru Macedon o face cunoscută în Orient.

Regele Filip al V-lea urcă pe tron în anul 221 î. Hr. la vârsta de 17 ani, încercând într-un mod oportunist să preia controlul asupra sudului Greciei.

Una din marile cuceriri ale regatului Macedon în perioada lui Alexandru cel Mare este cucerirea orașului Tesalonic (Qessalonikh -Thessaloniky).

Alexandru își aduce contribuția în istorie prin viziunea sa de a forma o Macedonie mare și puternică prin politica sa internă de exploatare a minelor pentru a bate monede,

²⁰ Poulton Hugh, *Who are the Macedonians*, C. Hurst & Co Publihers, 2000, p.14

²¹ Wilkes John, *The Illyrias*, Wilkes-Blakwell, 1996, p.49

impunere de taxe în port, creștere a impozitelor dar și de a cumulare a unei averi impresionante.

Cele două războaie ale lui Filip al V-lea împotriva romanilor culminează cu înfrângerea armatelor astfel el pierde Grecia, iar regatul său se reduce la frontierele sale inițiale.

În al treilea război a lui Filip împotriva Romei acesta pierde puterea, iar Macedonia devine o regiune romană. Imperiul Roman se împarte în Europa de vest și Europa de est, Macedonia revine părții de Răsărit.

În anul 280 are loc un eveniment ce poate fi luat ca reper în istoria Imperiului Roman Dioclețian preia puterea în Macedonia aducând schimbări administrative prin revenirea la granițele ei naturale.

Importanța strategică a Macedoniei este dată de faptul ca ea se află la răscruce de drumuri importanta în Peninsula Balcanică.

Doi macedoneni, frații Chiril și Metodi din orașul Salonic creează primul alfabet slavon. Tot ei sunt cei care răspândesc creștinismul și înființează prima școală în orașul Ohrid.²²

În perioada bizantină putem vorbi de prosperitate economică în Macedonia prin prisma faptului că există un număr mare de mine în Thasos și Prilep de unde se extrag metale care ulterior erau topite pentru a se fabrica obiecte și arme, de asemenea Macedonia era un mare stat exportator de sare, producător de ceramic, în orașul Demetria se organizau târguri unde se făcea comerț cu piele, această prosperitate aduce cu sine posibilitatea macedonenilor de a-și construi clădiri cu caracter religios sau laic, în unele locuri apar bazine, vile și fortificații.

Vasile I (867-887) este primul macedonean care a devenit împărat bizantin devenind fondatorul dinastiei macedonene.

În anul 865 slavii macedoneni conduși de prințul Boris se împotrivesc autorității bulgare din acea vreme, astfel el se convertește la creștinismul bizantin, astfel Macedonia este împărțită între thema Tesalonic și thema Strymon devenind un stat unde religia oficială este creștinismul bizantin.

Odată cu slăbirea Imperiului Bizantin (976-1018) țarul Samuil a creat un puternic regat medieval slav cu capitala la Ohrid, în regatul său Samuil întemeiază patriarhiile din Prespa și Ohrida unde numește ca patriarh pe David. Samuil este înfrânt în perioada 1014-1018, iar patriarh este numit Ioan care venea dintr-o mănăstire slavă de pe valea râului Radica. Samuel extinde regatul său până în Grecia, Epir, Bulgaria, Albania, Serbia, Bosnia, Muntenegru și Dalmacia, dar este învins de către împăratul bizantin Vasile al II-lea Macedoneanul în 1014.

Anul 1204 este critic pentru Macedonia, aceasta este măcinată de numeroasele bătălii cu bulgari în fruntea cărora se aflau conducători ca Simeon (894 – 927) și Samuel (989 – 1081).

²² Hastings Adrian, *Construcția de națiuni: etnie, religie și naționalism*, Cambridge University Press, 1997, p.126

Două revolte au loc împotriva dominației bizantine în Macedonia: una în anul 1040 condusă de Samuil, nepotul lui Petar Deljan, iar cealaltă în anul 1070 condusă de Gjorgji Vojteh.

După dizolvarea Imperiului Bizantin există doi conducători independenți ai Macedoniei din regiunea [Mrnjavčević](#), regele [Vukasin Mrnjavčević](#) și fiul său, regele Marko. El este făcut vasal al Imperiului Otoman dar într-un final moare în bătălia de la Rovine.

Macedonia este cucerită de armata otomană și rămâne parte a Imperiului Otoman aproape cinci sute de ani. Imperiul Otoman încearcă convertirea Macedoniei la Islam, de aceea are lor repopularea orașului Tesalonic, în anul 1371 turcii sunt victorioși în lupta de pe râul Marița împotriva regelui Vukasin. În anul 1392 orașul Scopje este cucerit de Imperiul Otoman. În secolul al XV-lea se termină cucerirea Macedoniei, sub ocupație turcă va fi împărțită în trei regiuni:

- regiunea de vest;
- regiunea centrală;
- regiunea de nord.

În perioada turcă orașele ruinate ca Salonic au fost repopulate cu oameni veniți din diverse regiuni ale Imperiului Otoman, alte orașe precum Giannitsa sunt nou formate din populație de origine turcă. Administrarea noilor comunități sunt lăsate în administrarea aristocrației locale care este obligată să plătească anumite taxe, sistemul administrativ al Imperiului otoman se baza pe organizarea militară.

În această perioadă turcă în Macedonia se cultivă cereale, mășline, mere legume pe câmpii sale fertile, apoi cum secolele au trecut macedonenii s-au extins la culturi de tutun, bumbac, orez, crearea de așezări în zone montane duce la intensificarea creșterii animalelor. În piețele din Constantinopol găseam păstrăv furnizat din râurile și lacuri.

Satele și orașele devin adevărate centre comerciale împânzite de ateliere unde se prelucra metalele, se fac cojoace, textile din fibre de mătase, produse destinate utilizării zilnice sau bunuri de lux, macedonenii sunt recunoscuți ca fiind constructori foarte pricepuți, astfel Macedonia ajunge o putere economică prin exploatarea forței de muncă din construcții și prin comerțul cu mărfuri autohtone.

În mijlocul acestui climat de prosperitate și extindere a comerțului au fost ridicate sate noi la Asiatică, Kozani, Istoria, Beria și Florina care erau împânzite de vile (acherontica). Acestea erau case cu două etaje, construite din dulapuri de lemn, cu acoperișul de țiglă, tavane sculptate din lemn, camerele unde erau primiți oaspeții erau pictate cu motive florale, iar pivnițele caselor erau foarte mari.

Biserica își asumă un rol important înlocuind autoritatea imperială, iar setea de cunoaștere a macedonenilor a condus la fondarea de școli bisericești, iar apoi s-a ajuns la construirea de instituții de învățământ comunitare.

Odată cu prăbușirea Imperiului Bizantin, Macedonia este cucerită de cruciații din vest, astfel începe perioada franceză.

În anul 1185 orașul Salonic împreună cu Istoria și Seraiul sunt cucerite de normanzii din Sicilia.

În anul 1207 marchizul francez Bonificațio de Monte ferat cucerește Salonicul și îl ia prizonier pe Baladindu care era în acea vreme împărat al Constantinopolului, dar după moartea marchizului între anii (1215 – 1230) orașul Salonic este cucerit de Theodor Component Douglas Angel os. Acesta fiind la rândul său învins în anul 1230 de țarul bulgar din acea vreme și anume Ivan Alan II.

Important pentru istoria Macedoniei este luna decembrie a anului 1246 când Johannes III Vastitate cucerește Seraiul, Cameleonicul, Skopje, Velicorusa, ajungând în orașul Sfântul Dimitrie unde îl numește guvernator pe Andronic Paleologul, începând cu anul 1282 sârbii distrug Muntele Athos precum și Peninsula Walkirii.

Perioada modernă este străbătută de ideea că macedonenii pledează pentru câștigarea libertății și afirmarea naționalității. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, conjuncturile internaționale favorizează Macedonia. În perioada (1878-1879) există luptătorii macedoneni care cer libertatea și adoptarea unei constituții cunoscute sub numele de Regulamentul de Comitetul Uprising macedonean. Revolta stabilește o influență puternică asupra creșterii conștiinței naționale a Macedoniei, în anul 1891 la Skopje Biserica Macedoneană prin Episcopul său Teodosie câștigă independența și își instaurează arhiepiscopia la Bohriu.

O Organizație Revoluționară Macedoneană Internă (VRMO) este înființată în orașul Salonic în anul 1883, având ca principii libertatea națională și ca principal scop întemeierea unui stat macedonean independent, în ziua de 2 august 1903 această organizație pornește insurecția Linden pentru declararea independenței Macedoniei, această revoluție este purtată împotriva turcilor, din păcate ea este înăbușită, însă cu toate aceste impedimente Karsten Misivă scrie anumite principii pentru a ajuta la standardizarea limbii macedonene.

În Tratatul de la București din august 1913 Macedonia este împărțită între Grecia, Bulgaria și Serbia astfel:

- Grecia primește partea de sud a Macedoniei;
- Bulgaria a preluat regiunea Aspirin;
- Serbia anexează regiunea Harvard.

Astfel harta Peninsulei Balcanice s-a modificat, întrucât turcii au fost izgoniți din sud estul Europei, iar teritoriul macedonean a fost împărțit având în vedere caracterul lingvistic și aria de folosire a graiului slavo-macedonean.²³

În anul 1914 începe Primul Război Mondial, puterile Centrale sunt înfrânte în anul 1918, iar Macedonia rămâne împărțită la fel cum se stabilise în Tratatul de la București, în anul 1919 prin Conferința de la Paris macedonenii își recâștigă independența și sunt integrați Marii Iugoslavii. Această mișcare își are originea spre sfârșitul secolului al XIX-lea²⁴, fiind înființată în anul 1893 în orașul Salonic de un grup de revoluționari care se ghidau după următorul crez: "Macedonia pentru macedoneni"²⁵. Toți revoluționarii își doreau ca Macedonia slavă să fie liberă și independentă, să scape

²³ Acest grai a devenit limbă oficială când Macedonia a fost declarată republică a federației iugoslave

²⁴ S-a manifestat pe teritoriul Macedoniei slavofone cunoscută sub numele de VMRO: Vnatrešna Makedonska Revolucionerna Organizacija

²⁵ Bazele acestei mișcări au fost puse în orașul Salonic

de sub dominația turcă. Pe 11 octombrie 1941, macedonenii pornesc un război pentru eliberarea Macedoniei de sub ocupația bulgarilor. În anul 1943 apare mișcarea comunistă și Partidul Comunist a Macedoniei este cel care unește pentru prima dată armata Macedoniei. Armata de Eliberare Națională publică un manifest al obiectivelor de războiului de eliberare.

În data de 2 august 1944 Adunarea Anti Fascistă de Eliberare Națională a Macedoniei (ASNOM) instaurează un stat macedonean. Reprezentanții macedoneni din toate teritoriile Macedoniei decid să constituie un stat macedonean modern ca membru al noii Federație Iugoslave. Pe 16 august 1945 se înființează primul guvern al Republicii Populare a Macedoniei, iar în anul 1946 acesta adoptă prima constituție.

În anul 1991 Republica Federală Iugoslavia se desparte în Slovenia, Croația, Bosnia, referendum din 8 septembrie 1991 îi face pe macedonenii să-și proclama și ei independența. Goro Gligorești este primul președinte al Macedoniei Independente care adoptă o constituție ce proclamă Republica Macedonia un stat suveran, recunoscând egalitatea macedonenilor și minoritățile etnice din țară.

În anul 1995 Macedonia devine membru al Consiliului Europei astfel fiindu-i recunoscută existența limbii macedonene.

Concluzii

O primă observație ce reiese din acest studiu este faptul că anumite evenimente istorice au influențat relațiile între-etnice din Peninsula Balcanică.

Construcția identității etnicilor macedoneni se realizează printr-un mecanism social de legitimare a apartenenței prin sesizarea propriului și valorizarea acestuia.

În cazul concret al identității etnice putem vorbi de o conștientizare a propriului, a elementului de specificitate etnică, care este și cazul macedonenilor din România care au un atât un element specific român dar și pe cel macedonean din Macedonia.

Pentru mulți etnici macedoneni din România, originea macedoneană este un dat pozitiv, un plus cultural față de români.

Bibliografie:

- Adeline Tchaikovsky, *Hero dot. Istorie*, vol. II, Buc.,1964, traducere și note Ucraina nr.281
 Alan Barnard, Jonathan Spencer, *Encyclopedia of social and cultural anthropology* Taylor & Francis, Taylor & Francis, 2002
 Andrei Marian, *Pagini alese din oratorii grece I-II, Antologie, note biografice și traducere*, Buc.1969
 Aneta Sesrřimova, *Macedonia - Cultural heritage .The middle Ages-Roost*, Beograd, 1961
 Arginteanu Ion, *Istoria românilor macedoneni*, București, 1904
 Atlas de greacă și lumea romană în antichitate, Editura Hammond, NGLAH, 1981
 Brauer Susan Wise, *The History of the Ancien Word: From the Earliest Acconts to the Fall of Rome*, 2007
 Cicerone Poghire, *Considerații asupra lexicului limbii macedonene vechi, în Studii și cercetării lingvistice*,(S.C.L.)3X
 George Erdeli, colab, *Dicționar de geografie umană*, Edit. Cornint, București,1999,
 George Sarău, *Români, India și limba rromani*, București, 1997
 Georges Vacher de Lapouge, *Les sélections sociales: cours libre de science politique professé à l'Université de Montpellier* (1888-1889), Nabu Press, 2012

- Gerald M. Oppenheimer, „Paradigm lost: race, ethnicity, and the search for a new population taxonomy,” *American Journal of Public Health* Vol. 91, No. 7, July 2001
- Hastings, Adrian, *Construcția de națiuni: etnie, religie și naționalism*, Cambridge University Press, 1997
- Homer. *Iliad*, 14.226
- Constantin Drăgan, *Noi traci*, Craiova, Scrisul Românesc, 1976
- Karen Dawisha, Bruce Parrott, *Politics power and the struggle for democracy in south-east Europe*, Cambridge University Press, 1997
- Mark Robert Kreitzer, *Toward a covenantal understanding of ethnicity: an interdisciplinary approach*, Reformed Theological Seminary, 2003,
- Nathhan Glazer, Daniel Patrick Moynihan, *Ethnicity: theory and experience*, Harvard University Press, 1975
- Nicholas Hammond, *O istorie a Macedoniei I: Geografie istorică și preistorie*, Oxford, Clarendon Press, 1972
- Oleg Serebrian, *Dicționar de geopolitică*, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Peter Kivisto, *Multiculturalism in a global society*, John Wiley & Sons, 2008
- Peter Miroschnikoff, *Interview mit Ziguener-Pfarrer Eginald Schattner în "Sudostennropa intteilungam"* 2005
- Phillippe Poutignat, Jocelyne Steiff-Fenart, *Théories de l'ethnicité, suivi de Les groupes ethniques et leurs frontières*, PUF, 1995
- Poulton, Hugh, *Who are the Macedonians*, C.Hurst & Co Publishers, 2000, Press, 1998
- Romulus Vulcanescu, *Dictionar de etnologie* Albatros, 1979
- Santosh C. Saha, *The politics of ethnicity and national identity*, Peter Lang, 2007
- Siniša Malešević, *The sociology of ethnicity*, SAGE, 2004
- Sokrat Panovski, *Progonstvo što trae*, 2005
- Stefanoski C. Branislav, *Limba traco-dacă, fondul limbilor indo-europene*, Timișoara, 1995
- Stefanoski C. Branislav, *Pelasghi, limbă, carte, rimă*, Tetovo, 1998
- Studii în domeniul lingvisticii de contact, G.Gilbert, Glenn G. Gilbert, Janet M. Fuller, Linda L Thornburg, Peter Lang, 2006
- Theodor Mommsen, *Istoria României*, vol. I-III, I. 224 *traducere*, București, 1969
- Vladimir Popescu Nicolae, *Originea tracă a macedonenilor preromani*
- Walker Connor, *Etnonationalism. The quest for understanding*, Princeton University Press, 1994
- Wilkes John, *The Illyrias*, Wilkes-Blakwell, 1996
- Wsevolod W. Isajiw, *Definitions of ethnicity*, Multicultural History Society of Ontario, 1979
- www.crvs.org/book/service4/IV-chapter-VII.htm
- www.macedonium.org
- www.mymacedonia.net